

Grund- og nærhedsnotat til Folketingets Europaudvalg

Dato
16. marts 2022

Forsalg om ændring af forordning nr. 715/2009 om betingelserne for adgang til naturgastransmissionsnet

KOM (2021) 804

Notatet oversendes tillige til Folketingets Klima-, Energi- og Forsyningsudvalg

1. Resumé

Europa-Kommissionen har den 15. december 2021 fremsat et forslag til revision af den europæiske gasforordning (forordning 715/2009). Revisionen er et supplement til Kommissionens samlede "Fit for 55"-pakke, som har til formål at reducere EU's klimaudledninger med 55 pct. i 2030 ift. 1990-niveauer.

Med revisionen foreslår Kommissionen tiltag, der skal understøtte et europæisk marked for vedvarende og kulstoffattige gasser med henblik på en gradvis udfasning af den fossile naturgas og dermed bidrage til at nå EU's samlede mål om klimaneutralitet i 2050.

Forslaget indeholder regler, som skal understøtte effektiv markedsadgang for og transport af vedvarende og kulstoffattige gasser gennem gasinfrastrukturen, samt ny og selvstændig regulering af brintinfrastruktur, som også bygger på, at der skal sikres en effektiv adgang til brintsystemer og til et kommende europæisk brintmarked. Med forslaget lægger Kommissionen desuden op til, at der skal gives rabatter på tariffene for vedvarende og kulstoffattige gasser, der bliver ført ind og ud af gassystemet.

Forslaget pålægger transmissionssystemoperatører at samarbejde på tværs af grænser om gaskvalitet, således at nationale forskelle i gaskvalitet ikke bliver en handelshindring. Der pålægges desuden transmissionssystemoperatører i medlemslandene en pligt til at acceptere op til 5 pct. brint-indhold i gassen (såkaldt iblanding) på grænsepunkter fra 2025. Derudover indeholder forslaget regler om, at de nationale brintsystemoperatører skal oprette en fælles europæisk sammenslutning (EN-NOH).

Forslaget indeholder endvidere en række ændringer til den europæiske forordning om forsyningssikkerhed. Her er formålet især at sikre, at gaslagrene fungerer mere effektivt i hele det indre marked, og at de nødvendige solidaritetsordninger mellem medlemslandene indgås.

Regeringen ser generelt positivt på forslaget, der overordnet harmoniserer reglerne for gasmarkederne og fastsætter rammerne for at integrere vedvarende gasser i det

europæiske gasmarked. Det forventes ikke, at forslaget har væsentlige økonomiske konsekvenser for staten eller samfundsøkonomien.

2. Baggrund

Kommissionen har den 15. december 2021 fremsat et forslag om en revision af den europæiske gasforordning, KOM (2021) 804. Forslaget er fremsat som et supplement til 'Fit-for-55'-pakken, der skal realisere EU's klimamål for 2030 på mindst 55 pct. reduktioner i forhold til 1990-niveauet. Forslaget supplerer forslaget til et revideret gasdirektiv, KOM (2021) 803, som Europa-Kommissionen har fremsat samtidig.

Forslaget skal understøtte den europæiske klimalov og spiller sammen med Kommissionens forslag om at revidere VE-direktivet og EE-direktivet. Europa-Parlamentet og Rådet forhandler i øjeblikket disse forslag. Forslaget er et væsentligt virkemiddel til at indfri ambitionen om at udfase russisk gas så hurtigt som muligt, således som det fremgår af Kommissionens meddelelse "REPowerEU: En fælles europæisk indsats for mere sikker og bæredygtig energi til mere overkommelige priser", KOM (2022) 108.

Forslaget er fremsat med hjemmel i TEUF artikel 194 stk.2 og behandles efter den almindelige lovgivningsprocedure. Rådet træffer afgørelse ved kvalificeret flertal. Forslaget er oversendt til Rådet i dansk sprogversion den 16. februar 2022.

3. Formål og indhold

Kommissionen har fremsat forslaget om en revision af gasmarkedsreglerne som en del af opfølgningen på Kommissionens strategier for hhv. sektorintegration og brint fra juli 2020. Forslagets primære formål er at fremme anvendelsen af vedvarende og kulstoffattige gasser og udfasning af naturgas med henblik på at indfri EU's klimamål for 2030 og målet om klimaneutralitet i 2050.

Forslaget indeholder følgende ændringer til den eksisterende forordning:

Vilkår for vedvarende og kulstoffattige gasser

Forslaget forpligter medlemsstaterne til at indføre rabatordninger for vedvarende og kulstoffattige gasser, når de tariffer, der betales for anvendelsen af gasinfrastrukturen, fastsættes. Ifølge forslaget skal vedvarende og kulstoffattige gasser tildeles en rabat på 75 pct. på de tariffer, der i dag opkræves, når gas bliver ført ind i gassystemet fra produktionsfaciliteter og ind og ud af gaslagre.

Det foreslås endvidere, at transmissionssystemoperatører skal give systembrugere (dvs. de som transporterer gas) en rabat på 100 pct. på tarifferne for transport af vedvarende og kulstoffattige gasser over grænsepunkter, hvis systembrugere kan fremvise gyldige bæredygtighedscertifikater efter direktivet om energi fra vedvarende energikilder (VE-direktivet). Formålet er at fremme tilførslen af vedvarende og kulstoffattige gasser til gassystemerne. Forslaget giver dog den regulerende myndighed mulighed for at fastsætte lavere rabatter, hvis dette passer ind i

den nationale ramme for introduktion af vedvarende og kulstoffattige gasser. Såfremt transmissionssystemoperatører som følge heraf får et fald i tarifindtægter på 10 pct., skal operatøren forhandle en kompensationsordning med relevante transmissionssystemoperatører i nabolandene. De regulerende myndigheder kan træffe afgørelse om kompensationsordningen, hvis der ikke indgås en frivillig aftale.

Desuden lægger forslaget op til, at vedvarende og kulstoffattige gasser skal have garanteret adgang til gassystemet, dvs. at produktionsvirksomheder kan være sikre på at kunne afsætte deres produktion af vedvarende og kulstoffattige gasser til gassystemet.

Brintsystemer

Med forslaget lægges der op til, at brintsystemoperatører skal give alle systembrugere adgang til deres system på ikkediskriminerende og gennemsigtige vilkår. Operatørerne skal sørge for at offentliggøre detaljerede informationer om de ydelser, de tilbyder, nettets kapacitet, kvaliteten af brinten i nettet samt oplysninger om fastsættelsen af tariffer. Derudover pålægges systemoperatørerne i medlemsstaterne at samarbejde med henblik på at undgå, at forskelle i brintkvalitet kommer til at udgøre en hindring for grænseoverskridende handel. Fra den 1. januar 2031 skal der være myndighedsgodkendte vilkår og tariffer til brintsystemer, og brintsystemer skal være organiseret som entry-exit systemer, hvor der ikke betales tariffer for transport fra punkt til punkt, men i stedet, når gassen føres ind og ud af et samlet gassystem. Det betyder modsat, at der kan være forhandlet adgang, hvor vilkår og betaling for transport af brint forhandles mellem ejeren af infrastrukturen og brintleverandøren (uden regulerede tariffer) indtil denne dato.

Ifølge forslaget kan både distributionssystemoperatører og transmissionssystemoperatører fungere som brintsystemoperatør. Der skelnes således ikke mellem transmission og distribution inden for transport af brint.

Separate aktiver

Forslaget forpligter systemoperatører, der driver gas- og/eller brintvirksomhed, til at føre og offentliggøre separate regnskaber for hver enkelt af deres gas- eller brintaktiviteter, herunder transmission, distribution, terminaler og lager. Dette skal ske for at undgå, at der kan ske diskrimination eller krydssubsidiering mellem de forskellige aktiviteter. Det er således muligt for en gas- og/eller eltransmissionssystemoperatør også at blive brintoperatør, så længe de enkelte, regulerede aktivbaser (RAB) er adskilte.

Styrket samarbejde på gasområdet

Forslaget pålægger transmissionssystemoperatører at samarbejde på tværs af grænser om gaskvalitet, således at nationale forskelle i gaskvalitet (f.eks. iltindhold eller brintindhold) ikke bliver en handelshindring. Transmissionssystemoperatører i medlemslandene pålægges fra 2025 at acceptere et indhold af op til 5 pct. brint i den gas, som krydser grænserne i EU. Ifølge forslaget skal den europæiske sammenslutning af transmissionssystemoperatører (ENTSOG) i maj 2024 og herefter

hver andet år udarbejde en overvågningsrapport om gaskvalitet, som bl.a. redegør for udviklingen i forskellige parametre for gaskvaliteten og for hvor meget brint, der bliver blandet i gassen på tværs af EU's grænser, og effekten af denne iblanding på den grænseoverskridende transport af gas.

De regulerende myndigheder skal løse eventuelle grænseoverskridende uoverensstemmelser om gaskvalitet, mens det europæiske samarbejdsorgan for de nationale regulerende myndigheder, ACER (Agency for the Cooperation of Energy Regulators), skal træffe afgørelser, hvis de nationale regulerende myndigheder ikke kan nå til enighed.

Med forslaget oprettes en europæiske sammenslutning af distributionssystemoperatører (EU DSO entity), som de nationale distributionssystemoperatører pålægges at samarbejde igennem. Denne sammenslutning svarer til de eksisterende europæiske sammenslutninger af transmissionssystemoperatører på el- og gasområdet (ENTSO-E og ENTSO-G). Sammenslutningen skal bl.a. fremme drift og planlægning af distributionssystemer i koordinatión med driften og planlægningen af transmissionssystemer og lette integrationen af vedvarende energikilder.

Med forslaget pålægges de nationale brintsystemoperatører desuden at oprette en fælles europæisk sammenslutning (ENNOH). Sammenslutningen skal arbejde på at udvikle et indre marked for brint med en koordineret teknisk udvikling og drift. ENNOH skal især bidrage til en effektiv integration af brint fra VE-kilder.

Kommissionen bemyndiges til at udstede delegerede retsakter i relation til:

- Rabatter i tariffer for vedvarende og kulstoffattige gasser
- Regionale samarbejder mellem transmissionssystemoperatører
- Udfærdigelse af europæiske netregler
- Udfærdigelse af europæiske netregler for brint
- Guidelines
- Ny infrastruktur for gas og brint
- Specifikke regler for gassektoren om cybersikkerhed ved grænseoverskridende transport af gas, herunder fælles minimumskrav til planlægning, overvågning og krisestyring.

Ændringer i øvrige forordninger

Forslaget til en revideret gasforordning indeholder også forslag til ændringer i den eksisterende forordning om ACER (og forordningen om integritet og gennemsigtighed (REMIT), som handler om markedsmisbrug på engrosmarkeder for energiprodukter).

Ændringerne i begge ovennævnte forordninger handler især om at få brint med som et nyt område, der skal dækkes af forordningerne. I ACER-forordningen handler det om at få de nye europæiske sammenslutninger (ENNOH og EU DSO entity) med som ansvarlige samarbejdspartnere til ACER i forhold til ACER's opgaver. I

REMIT forordningen handler det om at inkludere brint som et energiprodukt, der er dækket af forordningens regler om markedsmisbrug og insiderhandel.

Forsyningssikkerhed

Forslaget til ændringer i forordningen om foranstaltninger til opretholdelse af gasforsyningssikkerheden (forordning 2017/1938), som er medtaget i revisionsforslaget til gasforordningen, lægger op til, at medlemslandene skal anvende den eksisterende gasinfrastruktur på en effektiv måde på nationalt og regionalt niveau til gavn for gasforsyningssikkerheden med særlig vægt på at sikre grænseoverskridende adgang til gaslagre og LNG.

Forslaget lægger op til, at der kan etableres strategiske gaslagre på regionalt niveau af hensyn til gasforsyningssikkerheden, herunder forslag til fælles indkøb af gas og etablering af strategiske reserver i gaslagre.

Forslaget lægger endvidere op til, at de enkelte medlemslande skal overveje at opbygge strategiske gaslagre. Dette kan ske, såfremt der på regionalt niveau vurderes at være risiko for mangel på gas. Dette kan ske enten ved, at transportkunder pålægges at lægge et minimum af gas på lager eller ved at forbedre det økonomiske incitament for lagerkunder til at lægge gas på lager. Det kan også ske via frivilligt fælles indkøb af gas og integrering af lagre hos gastransmissionsoperatørerne i tilfælde af, at ejeren af gaslagre ikke længere ønsker at drive lagervirksomheden.

For at fremskynde den forsinkede proces i forhold til medlemsstaternes pligt til at indgå bilaterale solidaritetsaftaler om levering af gas i krisesituationer lægger forslaget op til, at der tilføjes et bilag til forordningen, som angiver visse obligatoriske procedurer, der skal anvendes i forbindelse med henholdsvis anmodning om solidaritetsgas og levering af solidaritetsgas.

Forslaget lægger op til, at foranstaltninger vedrørende cybersikkerhed skal indgå som en integreret del af de forebyggelsesplaner og nødplaner, som medlemsstaterne skal udvikle i henhold til forsyningssikkerhedsforordningen.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet er i henhold til den almindelige lovgivningsprocedure (TEUF art. 294) medlovgiver. Der foreligger endnu ikke en udtalelse. Det forventes, at forslaget vil blive behandlet i ITRE-udvalget (Udvalget om Industri, Forskning og Energi).

5. Nærhedsprincippet

Kommissionen har vurderet, at nærhedsprincippet er overholdt. I vurderingen henviser Kommissionen til, at forslagets mål om dekarbonisering af EU's samlede økonomi ikke kan opnås på nationalt niveau. Forslaget skal støtte en udvikling mod et indre marked for vedvarende og kulstoffattige gasser, hvilket kræver fælles regler for at virke effektivt og for at sikre, at der ikke sker forskelsbehandling på tværs af grænser og markeder.

Regeringen er enig i, at nærhedsprincippet er overholdt, da et velfungerende indre marked for vedvarende og kulstoffattige gasser ikke kan opnås uden EU-reguleringen.

6. Gældende dansk ret

De omhandlede emner er i dag reguleret gennem den eksisterende gasforordning (forordning (EF) nr. 715/2009 af 13. juli 2009 om betingelserne for adgang til naturgas transmissionsnet og om ophævelse af forordning (EF) nr. 1775/2005) samt i lov om gasforsyning (lovbekendtgørelse nr. 126 af 6. februar 2020), lov om Energinet (lovbekendtgørelse nr. 118 af 6. februar 2020), lov om Forsyningstilsynet (lov nr. 690 af 8. juni 2018).

7. Konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Forslaget forventes ikke at have lovgivningsmæssige konsekvenser, da der er tale om en revision af den eksisterende gasforordning og andre eksisterende forordninger, som alle gælder umiddelbart og direkte i alle medlemsstater.

Økonomiske konsekvenser

Statsfinansielle konsekvenser

Regeringen vil analysere forslaget nærmere for at vurdere de økonomiske konsekvenser.

Samfundsøkonomiske konsekvenser

Regeringen vil analysere forslaget nærmere med henblik på afdækning af eventuelle samfundsøkonomiske konsekvenser.

Erhvervsøkonomiske konsekvenser

Forslaget vurderes både at kunne medføre positive og negative erhvervsøkonomiske konsekvenser for Danmark.

De foreslåede tarifrabatter til vedvarende og kulstoffattige gasser vil give økonomiske fordele til de markedsaktører, som producerer og transporterer vedvarende og kulstoffattige gasser. Omvendt finansierer de nuværende tariffer systemoperatørernes omkostninger, hvorfor der kan blive behov for at hæve andre tariffer for få dækket disse omkostninger.

De foreslåede krav til både distributions- og brintsystemoperatører om deltagelse i europæiske sammenslutninger, samt krav om at koordinere, informere og samarbejde på tværs af værdikæden for at udvikle et integreret gassystem vil medføre en vis økonomisk og administrativ byrde for de berørte operatører. Omvendt må et intensiveret samarbejde – nationalt og i EU-regi – forventes at give mere strømlinede løsninger og mere gennemsigtige vilkår for at bruge gassystemerne, hvilket kan gøre det nemmere og billigere at bruge gasinfrastrukturen.

Andre konsekvenser og beskyttelsesniveauet

De foreslåede ændringer i gasforordningen kan forventes at føre til, at der bliver transporteret mere grøn gas og brint gennem gassystemet. Forslaget giver en regulatorisk ramme, som må forventes at give incitamenter til mere grøn gas og mere brint. Mere grøn gas og brint i det danske gassystem kan fortrænge fossil gas og gavne klimaet.

De foreslåede ændringer i forordningen om forsyningssikkerhed (f.eks. øgede krav til solidaritet ved gaskriser) må forventes at bidrage til en bedre gasforsyningssikkerhed og dermed et højere beskyttelsesniveau for gasforbrugere.

8. Høring

Kommissionens forslag til en revision af gasdirektivet og gasforordningen ("Brint og Gaspakken") ("Gaspakken"), er den 15. december 2021 sendt i høring i specialudvalget for Klima-, Energi- og Forsyningspolitik med frist den 7. januar 2022. Der er modtaget 10 høringssvar. Da det ikke er muligt at adskille, hvilke bemærkninger, der er tilknyttet hhv. direktivet og forordningen, er bemærkningerne for begge forslag medtaget nedenfor.

Evida hilser den europæiske Gaspakke velkommen og anerkender vigtigheden af fælles regulatoriske rammer for at kunne understøtte fremtidens brintmarked og tilhørende infrastruktur. Dette er yderst centralt for regeringens ønske, som tilkendegivet i strategien for grønne brændsler (PtX Strategien), om både at have et DSO og TSO-ejet brintinfrastruktur i Danmark.

Evida har seks fokuspunkter: 1) Evida ser det som et positivt værktøj at kunne bruge krydssubsidiering for at hjælpe et nyt brintmarked i gang, hvor der kan blive pålagt uforholdsmæssige høje omkostninger på de første aktører, der tilslutter sig brintsystemet. 2) Evida finder, at det er u hensigtsmæssigt, hvis der stilles krav om ejermæssig adskillelse af regulerede selskaber, såfremt der ikke er kommercielle interesser i de koncernforbundne selskaber, og der er mulighed for at hente synergier ved fælles ejerskab. 3) Evida påpeger, at der skal være fokus på definition af begreberne for *hydrogen network operator* og *hydrogen system operator*, således at der ikke skabes misforståelser. 4) Evida finder det positivt, at det foreslås, at der oprettes en europæisk DSO-sammenslutning, som det kendes i dag for TSO'erne. 5) Evida hilser forslaget om et nyt europæisk arbejdsforum for brint, ENNOH, velkommen og bakker op om formålet med fokus på både teknisk og markedsmæssig udvikling af brintinfrastrukturen. 6) Evida er ligeledes positiv stemt over for, at der udarbejdes fælles netværksplaner mellem transmission og distribution.

Energinet's overordnede vurdering er, at forslagene ser positive ud. Den markedsbaserede tilgang fastholdes, og der er fokus på at fremme vedvarende og kulstof-fattige gasser og på at få regler på plads for de kommende brintmarkeder. Ligeså finder Energinet det positivt, at de generelle konkurrenceregler, der kendes fra naturgas, også introduceres for brint. Selvom der kan være behov for at hjælpe et brintmarked på vej ved at bruge forskellige slags tiltag, er det vigtigt, at disse bliver

brugt hensigtsmæssigt og varsomt, og at der ikke i udgangspunktet gives undtagelser.

Energinet er generelt bekymret over skævvridning i fokus og politisk prioritet mellem biometan og brint, når det kommer til at bane vejen for iblanding og ultimativt dekarbonisering af gassystemet. Generelt vurderer Energinet, at forordningen (reglerne om gasforsynings sikkerhed) med fordel kunne gøre regler om beskyttede, solidaritetsbeskyttede og ikke-beskyttede kunder mindre detaljerede, så der i medlemslandene i højere grad er frihed til at vælge, hvilke forbrugere der skal beskyttes.

Energinet vurderer, at det er præmaturligt at fastlægge, at det er de samme områder, som det kendes i det eksisterende gasmarked, der skal dækkes af detaljerede regler. Dynamikken i brintsystemet spiller i høj grad sammen med dynamikken i elsystemet, hvor der er behov for at forløse et stort behov for fleksibilitet. Sammenhængen mellem fysik og marked på tværs af de to energisystemer skal derfor afspejles i de detaljerede regler, særligt hvad angår balanceringen af brintsystemet, tarifprodukter, kapacitetsallokering over grænser mv. Hertil forventer Energinet, at brugen af brintsystemet bliver markant anderledes, end den vi kender fra gassystemet, og derfor er Energinet også fokuseret på, at der i forslagene kun er tale om en brintsystemoperatør. Derfor kan en opdeling fra gasreguleringen med egentlige distributionsnet, som står for levering af gassen til slutforbrugere, ikke umiddelbart kopieres til brintsystemet. Det kan derimod give mening at skelne mellem det at operere et overordnet sammenhængende net, som også har eller vil få forbindelser til andre lande, og det at operere afkoblede net i industriklynger. Det er vigtigt at i udarbejdelse af reglerne for dette, at der skelnes til disse forskelle.

Energinet finder at det er positivt, at gas-TSO'erne efter forslaget mindst hvert andet år lave en samlet national 10-årig netudviklingsplan for gassystemet med bidrag fra alle infrastrukturoperatører. Dette er i overensstemmelse med den danske tilgang, hvor Energinet har til opgave at lave en Langsigtet Udviklingsplan (LUP).

Forsyningstilsynet (FSTS) er efter en umiddelbar vurdering overordnet set positiv over for EU-Kommissionens lovforslag vedrørende revision af Den tredje energipakke for gas. Dog anbefaler FSTS, at det sikres, at reguleret tredjepartsadgang for opstrømsnetværk både kommer til at gælde for naturgas og hydrogen, da den gældende model i Danmark har vist sig at give en mindre sikker retstilstand for markedsdeltagerne. FSTS støtter EU-Kommissionens forslag om unbundling af brintnetværksoperatører, idet Forsyningstilsynet finder det afgørende med ensartede konkurrencevilkår.

Ligeså støtter FSTS EU-Kommissionens forslag om, at de regulerende myndigheder (NRAs) får en central rolle i forhold til overvågning af brintmarkedet.

FSTS støtter EU-Kommissionens forslag vedrørende muligheden for, at ny infrastruktur (brint og gas) kan få en tidsbegrænset undtagelse fra bestemmelser i forordningen og gasdirektivet om f.eks. tredjepartsadgang og unbundling mv. FSTS vurderer i den sammenhæng, at ACER's rolle i processen er særlig vigtig og bør fastholdes. Derved imødegås forskelligartede og uigennemsigtige ordninger forhandlet på plads bilateralt mellem enkelte medlemsstater, hvis styrker i sådanne forhandlinger kan være ganske uens.

Dansk Industri (DI) hilser Europa-Kommissionens forslag til nyt direktiv og forordning for naturgas, grøn gas og brint velkommen. Der er behov for investeringer i gassystem- og gasinfrastrukturen, der er med til at fremme den grønne omstilling i EU og samtidig kan fremme markedet for vedvarende og kulstoffattige gasser, som biogas og brint mv.

Den europæiske forsyningssikkerhed vil fortsat være afhængig af adgang til gas, som er en meget vigtig del af energisystemet i mange EU-lande, men gassystemet skal udbygges og justeres, så der tages højde for nye gasser som grøn brint og biogas. Der er brug for en velfungerende infrastruktur til at fremme et marked for brint, og derfor er det vigtigt med et forslag til en ny regulering til en infrastruktur for brint. DI mener, at der er potentiale for anvendelse af langt mere biogas i det europæiske energimix, og DI hilser derfor forslag velkommen som fremmer anvendelsen af biogas, som DI betragter som et bæredygtigt brændsel på linje med andre vedvarende energikilder.

DI påpeger desuden, at det er vigtigt, at regeringen har vægt på at fjerne alle former for handelshindringer såsom forskellige slags gaskvalitet i hvert medlemsland. Ligeså skal regeringen sikre, at certifikat systemet er robust og troværdigt, mens det ikke bør være muligt at krydssubsidiere mellem gas- og brintinfrastruktur. Generelt er DI positiv over, at der tages udgangspunkt i den tankegang, der er i den eksisterende regulering, men at der også skal tages højde for, at brintmarkedet forventelig vil udvikle sig anderledes end markedet for naturgas. I forhold til bestemmelserne om nødforsyning og afbrydelighed i de foreslåede ændringer til den europæiske forsyningssikkerhedsforordning, ser DI gerne, at det nuværende kriterium for nødforsyning og afbrydelighed ændres fra en nødforsyning af opvarmningssegmentet og mindre gaskunder til en forsikringsordning, hvor alle kunder får adgang til at købe sig til en nødforsyning hos Energinet.

Dansk Energi (DE) støtter fuldt ud arbejdet med at udvikle en markedsramme, der kan sikre EU's stigende klima ambitioner. Det er stærkt nødvendigt at sikre, at der kan ske parallel udvikling af udbud, infrastruktur, marked og efterspørgsel efter forskellige typer af lav-karbon gas inklusiv brint. DE finder, at Gaspakken er et godt udgangspunkt for at sikre en udvikling af et grønt europæisk gassystem, hvor der er fokus på at tillade nationale løsninger.

DE er især positiv over for, at et brintmarked vil blive bygget op på principperne bag den eksisterende gas regulering, hvor der også tages højde for, at det er nødvendigt med både regulatorisk og finansiell fleksibilitet. Ligeså finder de, at der skal være en klar skelnen mellem en systemoperatørs rolle og en rolle som producent eller forbruger (unbundling). Til sidst påpeger DE, at de er glade for, at EU-Kommissionen ønsker af afspejle el-direktivet i forhold til forbrugerrettigheder, konkurrence og gennemsigtighed.

Omvendt er DE bekymret for, at en differentieret tilgang til certificering af forskellige slags gasser vil gøre, at kravene til helt grønne gasser bliver unødigt højere end for dekarboniserede gasser. DE ser også gerne, at der kommer mere fokus på, hvordan reguleringen kan monitorere og give incitamenter til at sløjfe forældet naturgasinfrastruktur.

Landbrug & Fødevarer (L&F) ser positivt på den forslåede tilpasning af reguleringen for EU's interne marked vedvarende gas, naturgas og brint, så den i endnu højere grad reflekterer væsentlige hensyn som forbrugerbeskyttelse, forsyningsikkerhed og en omkostningseffektiv omstilling. Det er i den henseende vigtigt for L&F, at det interne marked for gas styrkes, så kapaciteten af naturgas og nye grønne gasser udnyttes optimalt på tværs af grænserne.

L&F finder, at i den grønne omstilling af gassystemet skal der tages hensyn til industriens behov for en høj forsyningsikkerhed og konkurrenceevne på det globale marked. Her er det vigtigt, at EU-reguleringen i højere grad bidrager til en bedre tværnational udnyttelse af gassen, ligesom en høj grad af teknologineutralitet er nødvendig for at sikre udbygningen af den mest optimale infrastruktur og produktion af grønne gasser.

Ligeså finder L&F, at medlemsstaterne skal have nogle bredere rammer til at fastlægge forsyningsprincipper bundet op på nationale afgrænsede forhold. Den nuværende regulering mangler fleksibilitet og understøtter ikke øvrige hensyn såsom fødevarerikkerhed og veterinære hensyn i forhold til muligheden for at afbryde gaskunder. L&F finder det positivt, at Kommissionen understreger, at medlemsstaterne skal have mulighed for at definere, hvem der må anses for at være udsatte gaskunder og derefter tilpasse sine indsatser for at beskytte denne gruppe.

Det er endeligt vigtigt for L&F, at reguleringen af nye forsyningsområder, såsom brint, bliver indrettet hensigtsmæssigt fra starten, så der sikres gennemsigtighed og konkurrence.

Brintbranchen byder EU-Kommissionens forslag velkommen, da Brintbranchen tænker, at elektrolyse har en afgørende rolle i det fremtidige energisystem og opnåelsen af Europas klimamålsætning. Det nye forslag sikrer, at målene i EUs brintstrategi kan opnås, og at et europæisk marked for brint kan udvikles på fornuftige vilkår frem til 2030.

Særligt er Brintbranchen bekymret for, at certificering af brintbaserede grønne gasser og lav-karbon gasser kommer til at ske på forskellige vilkår, hvilket kan skade Danmarks position, som et land der forventes primært at producere grønne gasser. Desuden mener Brintbranchen, at det er skuffende, at der ikke inkluderes konkrete krav til gennemsnitlige CO₂ reduktioner i gassystemet for som minimum 2030 og 2050. Omvendt er Brintbranchen positiv stemt over for forslaget om at etablere en fælles europæisk sammenslutning af brintsystemoperatører (ENNOH) og reglerne om samarbejdet mellem TSO'er og DSO'er. Desuden finder Brintbranchen det også meget positivt, at EU-Kommissionen kommer med forskellige forslag til, hvordan brintmarkedet kan komme i gang ved f.eks. at acceptere krydssubsidiering i særlige situationer.

Brancheorganisationen for den danske vejgodstransport (ITD) støtter overordnet indførelsen af et fælles regelsæt for produktion, opbevaring og distribution af brint på et tidligt stadie i udviklingen af et international brintmarked. ITD er positiv over for etablering af et reguleret europæisk og international brintmarked til gavn for den grønne omstilling af lastbilerne. Det er afgørende, at et fælles regelsæt skaber rammerne for et åbent og konkurrencepræget marked for vedvarende brint og natur- og biogas, så anvendelsen af grønne brændstoffer bliver mere konkurrencedygtige sammenlignet med fossile brændstoffer.

ITD støtter overordnet gaspakkens fokus på at fremme internationalt samarbejde om distribution af brint og ibrugtagning af naturgasrør til brint. En fælles brintinfrastruktur på tværs af EU vil være centralt for at skabe en tilgængelig og effektiv infrastruktur til gavn for den tunge vejtransport i Danmark og EU. ITD ser derfor positivt på gaspakkens initiativer, der fremmer brintsystemoperatørers samarbejde på tværs af landegrænser og således fremmer samarbejdet om at opbygge en europæisk brintinfrastruktur i EU. ITD finder i den forbindelse det beklageligt, at gaspakken ikke indeholder konkrete initiativer, der fremmer koblingen af en europæisk infrastruktur med nye tankningsmuligheder.

ITD finder det formålsløst at fremme brint som brændstof i transportsektoren medmindre den anvendte strøm til elektrolyse og brintproduktion kommer fra vedvarende energikilder. Forsyningssikkerhed og tilgængelighed af billig vedvarende brint på tværs af EU er centralt for at sikre en sammenhængende grøn logistik og transportrute og for at opnå reelle klimaeffekter.

Wind Denmark byder EU-Kommissionens forslag til revidering af henholdsvis gasforordningen og gasdirektivet velkommen, da det først og fremmest etablerer det nødvendige og lovgivningsmæssige grundlag for, at dedikeret brintinfrastruktur kan etableres og driftes. Desuden finder Wind Denmark det positivt, at begge forslag opstiller hegnspæle, der dels påkræver, at konverteringen eller etableringen af ny gasinfrastruktur skal ske på baggrund af realistiske fremskrivninger, herunder en klar finansieringsplan herfor. Dels forbyder, at der må indgås fossile gaskontrakter, som strækker sig længere end til 2049 – et årstal der med fordel kan fremrykkes til senest 2040.

Wind Denmark bemærker, at til trods for at gaspakken indeholder en lang række positive elementer i forhold til realiseringen af dedikeret brintinfrastruktur, er det dog stadig tvivlsomt, om det vil være tilstrækkeligt i den indledende udvikling, hvor den bookede kapacitet må forventes at være lav i forhold til den tekniske kapacitet. Derfor ser Wind Denmark det som nødvendigt med endnu mere fokus på, hvilke virkemidler, der kan bruges til at udvikle et brintmarked. Der skal dog være fokus på, at særregler og rabatter bruges hensigtsmæssigt og med solnedgangsklausuler for på lang sigt at forbedre konkurrencen. Desuden vil Wind Denmark gerne have at der er fokus på, hvordan gaskvaliteten fastsættes for brint, så man undgår eventuelle handelshindringer på tværs af landegrænser. Dertil påpeger Wind Denmark, at krav til lavemissionsgasser bør være lige så restriktive som for VE-brint, da det ellers vil skævrige konkurrencen.

Det er Wind Denmarks klare position, at det generelt bør være TSO/DSO'ens ansvar at udbygge det bagvedliggende net – el såvel som gas – iht. at understøtte den grønne omstilling. I den forbindelse vil Wind Denmark gerne flage, at EU-Kommissionens forslag på VE-gas området går imod den retning, som et politisk dansk flertal har besluttet ift. udbygningen af elnettet i forbindelse med tilkobling af VE-anlæg. I forslaget kræves det, at VE-producenterne el-anlæg både skal betale for tilkobling og udbygning af det bagvedliggende net.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der har alene været enkelte indledende drøftelser om forslaget i Rådet. Der er ikke kendskab til landenes endelige positioner endnu.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen støtter overordnet forslaget, da det har til formål at understøtte en udvikling på gaskmarkedet, der giver muligheder for at transportere og handle med både vedvarende og kulstoffattige gasser. Regeringen finder det således vigtigt, at forslaget bidrager til ambitionen om at udfase russisk gas så hurtigt som muligt, således som det fremgår af Kommissionens meddelelse "REPowerEU: En fælles europæisk indsats for mere sikker og bæredygtig energi til mere overkommelige priser".

Forslagets formål er endvidere i tråd med regeringens strategier for henholdsvis grøn gas og grønne brændstoffer (PtX-strategi). Danmark er et af de førende lande inden for biogas, og andelen af opgraderet biogas i det danske gasforbrug udgør i dag omkring 25 pct. Danmark har derfor en væsentlig interesse i at arbejde for så gode og fleksible rammer som muligt for de vedvarende gasser, herunder et velfungerende certifikatsystem og fælles rammer for gaskvalitet.

Regeringen finder det endvidere positivt, at kommende, kommercielle brintprojekter kan blive hjulpet på vej ved klare og forudsigelige markedsrammer og regler for ejerskab. Regeringen støtter, at der med forslaget for første gang skabes en fælles europæisk lovramme for brint.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har endnu ikke været forelagt Folketingets Europaudvalg.